

B කොටස රචනා

1. සත්ත්ව සෛලයක් තුළ ග්ලූකෝස් අණුවක් පූර්ණ ලෙස ඔක්සිකරණයට ලක්වීමේදී සිදුවන ක්‍රියාවලි හඳුන්වා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1. O₂ ඇති විට ග්ලූකෝස් අණුවක් ඔක්සිකරණය වීමෙන් එන්සයිම ආධාරයෙන් උත්ප්‍රේරණය වන ප්‍රතික්‍රියා ශ්‍රේණියක් මගින් ATP ලෙස ශක්තිය නිපදවමින් CO₂ හා H₂O අතුරුඵල ලබා දෙන ක්‍රියාවලියකි.
2. ප්‍රධාන ක්‍රියාවලි තුනකි
3. සෛල ජලාස්මය තුළ සිදුවන
4. ග්ලයිකොලිසිසය
5. මයිටොකොන්ඩ්‍රියා පූරකය තුළ සිදුවන
6. ක්‍රෙබ්ස් චක්‍රය හා
7. මයිටොකොන්ඩ්‍රියා අභ්‍යන්තර පටලයේ මීයර ආශ්‍රිතව සිදුවන
8. ඉලෙක්ට්‍රෝන පරිවහන පද්ධතිය ලෙස වේ.ග්ලයිකොලිසියේදී
9. 6C සංයෝගයක් වන ග්ලූකෝස්
10. 3C පයිරුවේට් අණු 2ක් ඇති වේ.
11. එහිදී සිදුවන උපස්තර පොස්පොරීකරණයේදී
12. ATP අණු 2ක් වැය වේ.
13. පසුව ATP අණු 4 ක් නිපදවේ. ATP ශුද්ධලාභය 2කි
14. 2 NADH ඇතිවේ.
15. මෙහිදී O₂ අවශ්‍ය නොවේ.
16. CO₂ නිදහස් නොවේ.
17. පයිරුවේට් O₂ ඇතිවිට 17 a මයිටොකොන්ඩ්‍රියමේ පූරකයට ඇතුල්වී
18. පූරකයේ ඇති එන්සයිම මගින් ඇසිටයිල් සහඑන්සයිම A බවට පත්වේ.
19. මෙහිදී NADH අණු 2ක් ද
20. CO₂ අණු 2ක් ද සෑදේ.
21. ඇසිටයිල් සහඑන්සයිම A ඔක්සලෝ ඇසිටික් අම්ලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
22. එය කාබන් 4ක් සහිත සංයෝගයකි.
23. එහිදී සිට්‍රික් අම්ලය සෑදේ.
24. එය 6C සහිත සංයෝගයකි.
25. එය එන්සයිම ප්‍රතික්‍රියා ශ්‍රේණියක් ඔස්සේ සිදුවේ.
26. ක්‍රෙබ් චක්‍ර එන්සයිම පූරකයේ ඇත.
27. සිට්‍රික් අම්ලයෙන් ඔක්සලෝ ඇසිටික් අම්ලය පුනර්ජනනය වේ.
28. මෙහිදී ඉලෙක්ට්‍රෝන /ප්‍රෝටෝන/H⁺/ පිටවේ.
29. මෙම ඉලෙක්ට්‍රෝන/H⁺ NAD මගින් හා
30. FAD මගින් ලබාගෙන පිළිවෙලින්
31. NADH අණු 6 ද
32. FADH₂ අණු 2 ද
33. ATP අණු 2 ක් ද සෑදේ.
34. එය මයිටොකොන්ඩ්‍රියා පූරකය තුළ උපස්තර මට්ටමේ පොස්පොරීකරණයෙන් සිදුවේ.
35. ඔක්සිහරණයවූ සහඑන්සයිම / NADH සහ
36. FADH₂ ඔක්සිහරණය වන්නේ
37. ATP නිදහස් කිරීම සඳහාය
38. ATP අණු 34 ක් නිපදවේ. (ඉලෙක්ට්‍රෝන පරිවහන දාමයේදී)

- 39. මෙම ක්‍රියාවලිය ඔක්සිකාරක පොස්පොරීකරණයයි
- 40. අවසානයේදී ඔක්සිකරණය වූ සහචන්සයිමවල / NADH සහ FADH₂ හි ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන / H⁺ අණුක ඔක්සිජන් මගින් ප්‍රතිග්‍රහනය කර
- 41. ජලය සෑදේ.

38 x 4 = 152 උපරිම 150

- 2. මිනිසා විසින් අධිග්‍රහණය කළ ප්‍රෝටීනමය ආහාරයට සිදුවන දේ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- 1. මුඛයේදී දැන් මගින් යාන්ත්‍රිකව කුඩා කොටස්වලට බිඳ හෙලයි.
- 2. බේධය සමඟ මිශ්‍ර වී ගුලි බවට පත් ග්‍රහණිකාව තුලින්
- 3. අන්තර්ක්‍රමයට යැවේ.
- 4. මුඛයේදී ප්‍රෝටීන පිරිණයක් සිදු නොවේ.
- 5. අනිවිභානුගව ගිලීම සිදුවී ක්‍රමාකූචනයෙන් ආමාශයට පරිවහනය වේ.
- 6. ආමාශයේදී ආහාර ගුලි බිඳ වැටේ.
- 7. ආමාශයේ පේශිවල ප්‍රබල සංකෝචන හා ඉතිල්වීම් සිදුවේ.
- 8. ආහාරය ආමාශයික යුෂ සමඟ මිශ්‍ර වේ.
- 9. තාවකාලිකව රැස් වී පවතින ආහාරය මත
- 10. ආමාශයික ග්‍රන්ථි මගින් ස්‍රාවය වන HCL නිසා PH අගය 2ට පමණ ආසන්න ආම්ලික තත්ත්වය ඇතිවේ. එහි ඇති
- 11. අක්‍රිය පෙප්සිනෝජන් ,HCL මගින් සක්‍රිය පෙප්සින් බවට පත්වේ.
- 12. පෙප්සින් එන්සයිමය මගින් ආමාශයේදී ප්‍රෝටීන පිරිණය ආරම්භ වේ.
- 13. ප්‍රෝටීන පෙප්සින් කුඩා පොලිපෙප්ටයිඩ ඇතිවේ.

(පෙප්ටෝන +ප්‍රෝටියෝස)

14. ළදරුවන්ගේ කිට්ටුවල ඇති ජල ප්‍රාච්ඡි කේසිනෝජන් ප්‍රෝටීනය රෙහින් එන්සයිමය මගින් අප්‍රාව්‍ය

කේසින් බවට පත්වේ. (කිට් කැට් ගැසීම)

- 15. ශ්ලේෂ්මල නිසා ආමාශ බිත්තිය පිරිණය නොවේ.
- 16. ප්‍රබල පේශි සංකෝචන මගින් තරලමය ආමලසය ස්වල්පය බැගින් ග්‍රහණයට හිකුත්වේ
- 17. ග්‍රහණයේ දී අග්නන්‍යාශයික යුෂ හා පිත්යුෂ සමඟ මිශ්‍ර වේ.
- 18. මාධ්‍යය කාරිය තත්වයට පත්වේ

19. මේ නිසා පෙස්සින්වල ක්‍රියාව නවති.

20. අග්නන්‍යායයික යුෂයේ ඇති අක්‍රිය කයිමොට්‍රිස්සිනෝපත්,

21. එන්ටරෝකයිනේස් එන්සයිමය මගින් සක්‍රිය කයිමොට්‍රිස්සින් බවට ත්,

22. අක්‍රිය ට්‍රිප්සිනෝපත්,සක්‍රිය ට්‍රිප්සින් බවටත් පත් වේ.

23. ප්‍රෝටීන් කයිශොට්‍රිස්සින් කුඩා පොලිපෙප්ටයිඩ හා ඇමයිනෝ අම්ල බවට පත් වේ

එන්සයිමය මගින්

24.ප්‍රෝටීන ට්‍රිප්සින් කුඩා පොලිපෙප්ටයිඩ බවට පත් වේ

එන්සයිමය මගින්

25. කුඩා පොලි පෙප්ටයිඩ හා ඩයිපෙප්ටයිඩ,කාබොක්සිපෙප්ටයිඩේස් එන්සයිමය මගින් ඩයිපෙප්ටයිඩ හා ඇමයිනෝ අම්ල බවට පත් වේ.

26. ක්‍ෂුද්‍රාන්ත‍්‍රයේ දී කෂාරීය ආන්ත්‍රික ග්‍රන්ථි ස්‍රාව හා මගු වේ එහි දී

27. කුඩා පොලිපෙප්ටයිඩ ඇමයිනෝ පෙප්ටයිඩේස් එන්සයිමය මගින් ඩයිපෙප්ටයිඩ හා ඇමයිනෝ අම්ල බවට පත් කරයි.

28. ඩයිපෙප්ටයිඩ ඩයිපෙප්ටයිඩේස් එන්සයිමය මගින් ඇමයිනෝ අම්ල බවට පත් වේ.

29. මෙසේ ප්‍රෝටීන පීර්ණය සම්පූර්ණ වේ. ඇතිවූ

30. ඇමයිනෝ අම්ල සක්‍රියව ක්‍ෂුද්‍රාන්ත‍්‍රයේ අපිච්ජද සෛල වලට අවශෝෂණය කෙරේ.

31.පසුව එම ඇමයිනෝ අම්ල අංගුලිකාවල ඇති රුධිර කේශනාලිකා වලට විසරණය වේ.

32. ඩයිපෙප්ටයිඩ හා ට්‍රයිපෙප්ටයිඩ සක්‍රියව ආන්ත්‍රික

33. අපිච්ජද සෛල තුලට ඇතුළුවේ.

34. සෛල තුලදී බිඳවැටී ඇමයිනෝ අම්ල බවට පත්වී

35 අංගුලිකා තුල වූ රුධිර කේශනාලිකාවලට ඇතුළු වේ.

36 පසුව යාකෘතික ප්‍රතිහාර ශිරාව ඔස්සේ

37 අක්මාවටත්

38 පසුව සාමාන්‍ය රුධිර සංසරණයටත් ඇතුළු වේ

39 රුධිරය හරහා පටක හෝ සෛල වලට යයි

40 එහිදී වෙනත් ප්‍රෝටීන නිපදවීමට සහභාගි වේ.

- 41. ඇලනින්/ ආජනින් වැනි අනන්‍යවශ්‍ය නොවන ඇමයිනෝ අම්ල නිපදවීමට,
- 42. නව පටක සංඝටක තැනීමට ,
- 43. හෝමෝන / එන්සයිම / ප්‍රතිදේහ නිපදවීමට.
- 44. ඇතැම්විට ශක්තිය නිපදවීමට ,
- 45. ප්‍රෝටීන අධික වීමට, ඇතිවන ඇමයිනෝ අම්ලවලින්,
- 46. අක්මාවේ දී ඇමයින් හරණය සිදුවී
- 47. ලැබෙන ක්වොඅම්ල ශක්තිය හා තාපය ලබා ගැනීමට ඔක්සිකරණය කරයි.
- 48. ඇමයින්හරණයෙන් ඉතිරි වන කොටස් මේදය සංස්ලේෂණයට භාවිතා වේ.
- 49. මේදය ලෙස දේහ පටක වල ඒවා තැම්පත් වේ.
- 50. පීර්ණය නොවූ දෑ ක්‍රමාකූචනයෙන් ,
- 51. මහාන්ත්‍රය ගුද මාර්ගය හරහා ගුදයෙන්,
- 51. මළ ද්‍රව්‍ය ලෙස බැහැර කෙරේ.

ඔනෑම $50 \times 3 = 150$

3. a. ප්‍රොටීස්ටා රාජධානියේ ජීවීන් සතු ප්‍රධාන ලක්ෂණ සඳහන් කරන්න.

- 1. සුන්‍යාඡ්චික සෛල සංවිධානයක් පෙන්වයි
- 2. ඒකසෛලික බහුසෛලික හෝ ඝනාවාස ආකාර වේ. 2a. සෛල බිත්ති ඇතිවීම
- 3. සෙලියුලෝස්ද
- 4. ඊට අමතරව පෙක්ටින් සිලිකා ඇල්ජිනික් අම්ලය ඒගාර් වලින් සෑදී ඇත
- 5. ප්‍රභාස්වයංපෝෂී හෝ විෂමපෝෂී වේ.
- 6. සංචිත ආහාර විවිධ වේ.
- 7. සංවරණ ව්‍යුහ ලෙස පක්ෂම කශිකා ව්‍යාජපාද තිබිය හැක

b මෙම රාජධානියේ ජීවීන් බෙදා ඇති වංශ සඳහන් කරන්න.

- 8 සිලියෝපෝරා
- 9 රයිසොපෝඩා
- 10 ක්‍රිසෝපීටා / බැසිලාරියෝපීටා
- 11 පියෝපීටා
- 12 රොඩොපීටා
- 13 ක්ලෝරොපීටා

c. එම වංශවල ලක්ෂණ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

සිලියෝපෝරා

- 14 ඒක සෛලිකයි
- 15 විෂමපෝෂී වේ.
- 16 සංවරණ ව්‍යුහ ලෙස පක්ෂම ඇත
- 17 සෛල බිත්ති නැත
- 18 උදා *Paramecium*

රයිසපෝඩා

- 19 ඒක සෛලිකයි
- 20 විෂමපෝෂී වේ.
- 21 ව්‍යාජපාද ඇත
- 22 සෛල බිත්ති නැත
- 23 උදා *Amoeba*

ක්‍රිසොපිටා

- 24 ඒක සෛලිකයි
- 25 ප්‍රභාස්වයංපෝෂීය ප්‍රභාසංස්ලේෂක වණික ලෙස ක්ලෝරපිල් a ,c කැරොටින් පිටුකොසැන්තීන් ප්‍රභාසංස්ලේෂක වර්ණක ලෙස ඇත
- 26 ප්‍රජනක සෛලවල තනි කශිකාවක් ඇත
- 27 සෙලියුලෝස් පෙක්ටින් හා
- 28 ප්‍රධාන වශයෙන් සිලිකා සෛල බිත්ති සංඝටක වේ
- 29 සංචිත ආහාර ක්‍රිසොලැම්නරින් වෙයි
- 30 උදා Diatoms

පියෝපිටා

- 31 බහුසෛලිකයි
- 32 ප්‍රභාස්වයංපෝෂීය ප්‍රභාසංස්ලේෂක වණික ලෙස ක්ලෝරපිල් a ,c කැරොටින් පිටුකොසැන්තීන් ඇත
- 33 ප්‍රජනක සෛලවල කශිකා ඇත
- 34 සෛල බිත්ති සංඝටක ලෙස සෙලියුලෝස්
- 35 ඇල්ජිනික් අම්ලය ඇත
- 36 සංචිත ආහාරය ලැම්නරින් හා මැනිටෝල්
- 37 උදා *Sargassum*

රොඩෝපිටා

- 38 බහුසෛලිකයි
- 39 ප්‍රභාස්වයංපෝෂීය ප්‍රභාසංස්ලේෂක වණික ලෙස ක්ලෝරපිල් a ,d කැරොටින් පිටුකොසැන්තීන් සහ ෆයිකොඑරික්ටින් ඇත
- 40 කශිකා නැත
- 41 සෛල බිත්ති සංඝටක ලෙස සෙලියුලෝස්
- 42 ඒගාර් ඇත
- 43 සංචිත ආහාරය ජ්ලෝරිඩයන් පිෂ්ටය වේ.
- 44 උදා *Gelidium*

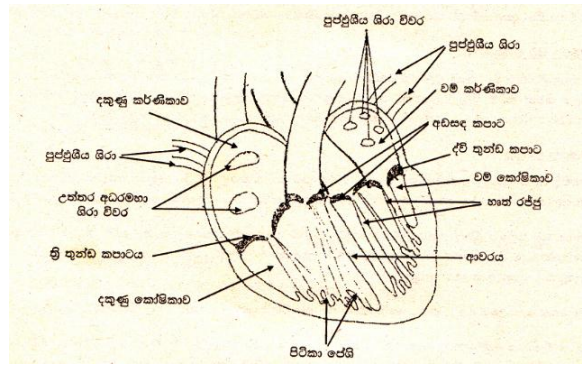
ක්ලෝරොපීටා

- 45 ඒක සෛලික හෝ බහුසෛලිකයි
- 46 ප්‍රභාස්වයංපෝෂීය ප්‍රභාසංස්ලේෂක වණික ලෙස ක්ලෝරපිල් a,b කැරොටින් සැන්තොපිල් ඇත
- 47 වර්ධක සෛල හා ප්‍රජනක සෛලවල කයිකා ඇත
- 48 සෛල බිත්ති සංඝටක ලෙස සෙලියුලෝස් පෙක්ටින් වේ.
- 49 සංචිත ආහාරය පිෂ්ටය වේ.
- 50 උදා *Chlamydomonas*

50x3 =150

(4) a මාතෘ හෘදයේ පිහිටීම සහ දළ ව්‍යුහය

- 1.උරස් කුහරය තුළ
- 2.පෙනහැලි දෙක අතර
- 3.මධ්‍ය වන්ටය ප්‍රදේශයේ
- 4.දේහයේ මධ්‍ය අක්ෂයෙන් වමට බරව පිහිටයි
- 5.කේතු ආකාරය
- 6.පෙරි කාඩියමෙන් ආවරණය වී ඇත
- 7.හෘද බිත්තියේ පිටතින්ම තුනී පටලයක්වන එපිකාඩියම ඇත
- 8.මැදින් හෘත් පේශි වලින් සෑදුණු ඝන ස්තරයක් වන මයෝකාඩියම ඇත
- 9.ඇතුළතින්ය තුනී පටලයක් වන එන්ඩෝකාඩියම ඇත
- 10. හෘදය කුටීර 4කි කර්ණිකා දෙකක් සහ කෝෂිකා දෙකක් ඇත
- 11. කර්ණිකා උත්තරව ද කෝෂිකා අධරව ද පිහිටයි
- 12. හෘත් ආවාරයකින් වම් සහ දකුණු ලෙස අර්ධ දෙකකට බෙදී ඇත
- 13. එක් එක් අර්ධයේ උත්තරව කර්ණිකාවක් අර්ධව කෝෂිකාවක් ඇත
- 14. දකුණු කර්ණිකාව සහ දකුණු කෝෂිකාව අතර ත්‍රිකුණ්ඩ කපාටය ඇත
- 15. වම් කර්ණිකාව සහ වම් කෝෂිකාව අතර ද්විකුණ්ඩ :මයිට්‍රල්= කපාටය ඇත
- 16. කෝෂිකා බිත්ති වල කේතු ආකාර නෙරුම් වන පිටිකා පේෂි පවතී
- 17. ඒවා හෘත් රජ්ජු මගින් කපාට සම්බන්ධ වේ
- 18. දකුණු කෝෂිකාවෙන් පුප්පුෂිය මහා ධමණිය ආරම්භ වේ
- 19. එහි ආරම්භය අඩ සඳ කපාටය ඇත
- 20. වම් කෝෂිකාවෙන් සංස්ථානික මහා ධමණිය ආරම්භ වේ
- 21. එහි ආරම්භයේද අඩ සඳ කපාටයක් ඇත
- 22. අඩසඳ කපාටයක තුණ්ඩ 3 බැගින් ඇත
- 23. වම් කර්ණිකාවට පුප්පුෂිය ශිරා 4 විවෘත්ත වේ
- 24. කර්ණිකාවට උත්තර මහ ශිරාවක් අධර මහ ශිරාවක් විවෘත වේ
- 25. කර්ණිකා බිත්ති තුනීවන අතර කෝෂිකා බිත්ති ඝනකමිය
- 26. වම් කෝෂිකා බිත්තියේ ඝනකමට වඩා වැඩිය
- 27. හෘද බිත්තියට රුධිරය සපයන කිරීටක ධමනිද දැක ගත හැක

රූප සටහන

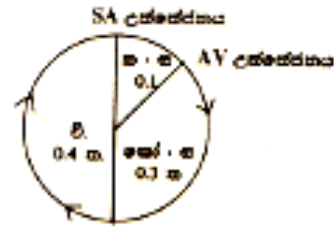
b. හෘත් වක්‍රය

1. වරක් හෘදය ස්පන්දනයේදී සිදුවන ක්‍රියා අනුපිළිවෙලයි
2. එය කර්ණිකා අංකුචය කෝෂිකා අංකුචය පූර්ණ හෘද විස්තාරය යන අවදි තුනෙන් යුක්තය
3. මේ සඳහා ගතවන මුඤ්‍ය කාලය තත්පර 0.8 කි
4. දකුණු කර්ණිකාව උත්තර සහ අධර මහ ශිරාවලින් එන රුධිරයෙන් පිරී යයි
5. වම් කර්ණිකාව පුප්පුශීය ශිරා 4න් එන රුධිරයෙන් පිරී යයි
6. එවිට SA ගැටය උත්තේජ වී
7. කර්ණිකා 2 එකවර සංකෝචනය වේ
8. එවිට කර්ණිකාවල රුධිරය කර්ණික-කෝෂික කපාට තුලින් කෝෂිකා තුලට තල්ලු වේ
9. මේ සඳහා තත්පර 0.1 ක කාලයක් ගත වේ
10. කෝෂිකා අංකුචනයේදී SA ගැටය ලබා දෙන සංකුචන ආවේගය AV ගැටය ලබා ගනී
11. එය හිස්ගේ ගොනුව එහි ශාඛා සහ පර්තින්තේ තන්තු ඔස්සේ කෝෂිකා බිත්ති පුරා පැතිරී යයි
12. එවිට කෝෂිකා 2 එකවර සංකෝචනය වේ (පහල සිට ඉහලට)
13. එවිට අධිසද කපාට විවෘත වී දකුණු කෝෂිකාවේ රුධිරය පුප්පුශීය මහා ධමනිය තුළටත්
14. වම් කෝෂිකා රුධිරය සංස්ථානික මහා ධමනිය තුළටත් ඇතුළු වේ
15. මෙහි දී කර්ණිකා කෝෂිකා කපාට වැසී පවතී
16. කෝෂිකා ආකුචයට තත්පර 0.3 කාලයක් ගත වේ
17. පූර්ණ හෘද විස්තාරණයේ දී කර්ණිකා 2ක් කෝෂිකා 2ක් එකටම විස්තාරණය වේ
18. එවිට කර්ණිකා රුධිරයෙන් පිරී යයි
19. දකුණු කර්ණිකාව මහා ශිරා වලින් එන රුධිරයෙන් ද

20 වම් කර්ණිකාව පුප්ඵලය ශිරා වලින් එන රුධිරයෙන් ද පිරී යයි

21 පූර්ණ හෘද විස්තාරණයේ දී අඩසඳ කපාට වැසී පවතී

22 මේ සඳහා තත්පර 0.4ක් ගතවේ

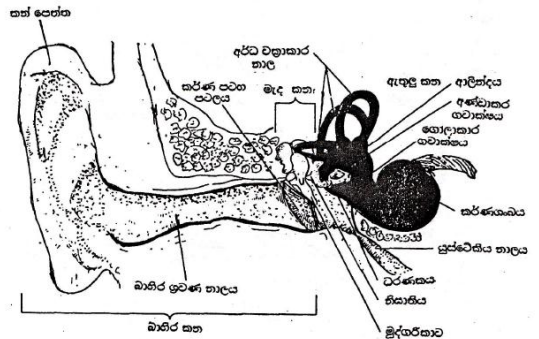
$$46 \times 3 = 140$$

$$\text{රූප සටහන} = \underline{10} = 150$$

(5) a. මිනිස් කනෙහි දල ව්‍යුහය

- 1 බාහිර කන මැද කන සහ ඇතුළු කනෙන් යුක්තය
- 2 බාහිර කන බාහිර කන් පෙත්තකින් සහ බාහිර ශ්‍රවණ නාලයකින්
- 3 කන් පෙත්ත හිසේ පාර්ශ්වික පිහිටන පරිදි දිශානත වී ඇත
- 4 බාහිර ශ්‍රවණ නාලය මඳක් වක්‍ර වූ S හැඩති නාලයකි
- 5 එය තුනීපටලයක් වන කර්ණ පටහ පටලය වෙත යොමු වී ඇත
- 6 බාහිර ශ්‍රවණ නාලය විවෘත වන ස්ථානයේ රෝම පවතී
- 7 මැද කන ශබ්දයේ පිහිටි වාතයෙන් පිරුණ කුහරයකි
- 8 එහි කර්ණාස්ථිකාවන මුද්ගරිකාව නිසානිය සහ ධරණකය පිහිටයි
- 9 මැද කන සහ ඇතුළු කන අතර අන්ධාකාර ගවාක්‍ෂයක් ද ගෝලාකාර ගවාක්‍ෂයක් ද ඇත
- 10 මුද්ගරිකාව කර්ණ පටහ පටලයට සම්බන්ධය
- 11 ධරණකය අන්ධාකාර ගවාක්‍ෂයට සම්බන්ධය
- 12 නිසානිය මැදින් පිහිටයි
- 13 කර්ණ පටහ කුහරය / මැද කන යුෂ්ටේකීය නාලයෙන් ග්‍රහණිකාවට සම්බන්ධ වී ඇත
- 14 ඇතුළු කන ශබ්දයේ පිහිටි තරලයෙන් පිරුණ මඩියකි
- 15 එය අස්ථිමය ගහනයක් තුළ අවලම්භනය වූ පටලමය ගහනයකින් යුක්තය
- 16 අස්ථිමය ගහනය පරිවසා තරලයෙන් පිරී ඇත
- 17 පටලමය ගහනය අන්තෝවසා තරලයෙන් පිරී ඇත
- 18 ඇතුළු කන අලින්දය
- 19 කර්ණශබ්දය හා
- 20 අර්ධවක්‍රාකාර නාල තුනකින් සමන්විතය
- 21 අර්ධවක්‍රාකාර නාල එකිනෙකට ලම්බක තල තුනක පිහිටයි

- 22 අලින්දය කුමිහිකාව සහ සෞනිකාවෙන් යුක්තය
- 23 අර්ධචක්‍රාකාර නාල කුමිහිකාව හා සම්බන්ධවේ
- 24 අර්ධ චක්‍රාකාර නාල ආරම්භයේ කුමිහිකා නම් ඉදිමුම් ඇත
- 25 තුළන ප්‍රතිග්‍රාහක කුමිහිකා තුළත් කුමිහිකාව සසොනිතාව තුළත් පිහිටයි
- 26 කර්ණ සංඛය දිග දඟරමය නාලයකි
- 27 කර්ණ සංඛ නාලය අන්වායාමව 3 ට බෙදී ඇත
- 28 ඉහලින් අලින්ද නාලයත් මැදින් කර්ණ සංඛ නාලයත් පහලින් කර්ණ පටහා නාලයත් පිහිටයි
- 29 අලින්ද නාලය සහ කර්ණ සංඛ නාලය අතර රයිස්නර් පටලය පිහිටයි
- 30 කර්ණ සංඛ නාලය සහ කර්ණ පටක නාලය අතර පාදාග්‍ර පටලය
- 31 පාදාග්‍ර පටලය මත කෝටී අවයව පිහිටයි
- 32 ඒ මත සංවේදී කේසර සහිත සංවේදී සෛලත් ස්නායු සෛලත් පිහිටයි
- 33 ඒ මතට ටෙක්ටම් පටලය පිහිටයි
- 34 කර්ණ සංඛයේ සිට viii වන කපාල ස්නායුවක් වන ග්‍රවන ස්නායුව පිහිටයි

• කනේ රූපසටහන

b. මිනිස් කනේ ග්‍රවන යාන්ත්‍රණය

- 1 මිනිස් කනේ ග්‍රවණ පරාසය වන්නේ 20Hz-20000 Hz 40 Hz - 20000 Hz
- 2 බාහිර කන් පෙත්ත ධීවනී තරංග ලබාගෙන බාහිර ග්‍රවණ නාලය වෙත යොමු කරයි
- 3 එම ධීවනී තරංග ලබාගෙන කර්ණ පටහා පටලය කම්පනය වේ
- 4 එම ධවනී තරංග කර්ණාස්ථිකා ඔස්සේ ඉදිරියට සම්ප්‍රේෂණය වේ
- 5 එවිට අණ්ඩාකාර ගවාක්ෂය කම්පනය වේ

- 6 මේ නිසා කර්ණසංඛයේ අස්ථිමය ගහනය තුළ පරිවසා තරලය කම්පන වේ
- 7 එවිට රයිස්නර්පටලය තුලින් කර්ණ සංඛනාලයට සම්ප්‍රේෂණය වේ
- 8 කර්ණ සංඛනාලයේ අන්තර වසා තරලය කම්පනය වන විට පාදාශ්‍ර පටලය කම්පනයවේ
- 9 පාදාශ්‍ර පටලය කම්පනවන විට කෝටි අවයවයේ සංවේදී සෛලවල කේෂර ටෙක්ටම් පටලය ස්පර්ශ කරයි
- 10 එවිට ස්නායු ආවේගයක් ඇතිවී ශ්‍රවණ ස්නායුව ඔස්සේ මස්තිස්කයට සම්ප්‍රේෂණය වේ
- 11 එවිට ශබ්දය ක්‍රමක්දැයි ශ්‍රවණ බාහිකය වටහා ගනී
- 12 ධ්වනි තරංග කර්ණ පටහ නාලයට ඇතුළුවී එහි පරිවසා තරලය කම්පනය වේ
- 13 අවසානයේ ධ්වනි තරංග ගෝලාකාර ගවාක්ෂය ඔස්සේ මැද කනට පිට වී ඉවත්වේ

මිනැම ලක්ෂණ $46 \times 3 = 138 +$ රූපය 12 = මුලු ලකුණු 150

6 a. නයිට්‍රජන්ය බහිසුවයේ අන්තඵල

- 1. NH₃
- 2. යූරික් අම්ලය
- 3. යූරියා
- 4. ක්‍රියටිනයින්
- 5. NH₃ සියලු සතුන්ගේ ප්‍රථම නයිට්‍රජන්ය බහිසුවීඵලයයි
- 6. NH₃ ස්නායු පද්ධතියට අතිශයින් විෂදායකයි
- 7. විසරණය මගින් දේහ පෘෂ්ඨයෙන් ඉවත් කළ හැකිය
- 8. ජලජ අපෘෂ්ඨවංශීන් /පෘෂ්ඨවංශීන් ගේ ජලජ කීට අවධි /මිරිදිය මසුන්ගේ දැකිය හැකිය
- 9. යූරියා, ඇමෝනියාවලට සාපේක්ෂව ජලයේ ද්‍රාව්‍යතාවය අඩුය
- 10. විෂබවින් අඩුය
- 11. සුහුමුල් ඇම්පිබියාවන් /කෂීරපායීන් /මත්ස්‍යයින් ගේ දැකිය හැකිය
- 12. යූරික් අම්ලය ද්‍රාව්‍යතාවයෙන් අඩුය
- 13. කෘමීන් පක්ෂීන් උරගයින්ගේ දැකිය හැකිය
- 14. ක්‍රියටිනයින් ක්‍රියටින් බිඳවැටීමෙන් සෑදේ
- 15. ක්‍රියටිනයින් ශරීරයෙන් බැහැර කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම වකුගඩු වලින් සිදුවේ

සත්ත්ව ලෝකයේ සැකිලි

- 1. සැකිලි ආකාර තුනක් ඇත
- 2. ද්‍රවස්තිඵ සැකිලි
- 3. බහිස්සැකිලි
- 4. අභ්‍යන්තර සැකිලි
- 5. ද්‍රවස්තිඵ සැකිලි එකිනෙකට විරුද්ධ ලෙස ක්‍රියාකරන පේශි ස්තර දෙකකින් යුත්
- 6. දේහ බිත්තියෙන් ආවරණයවූ අවකාශයක් තුළ /දේහ කුහරයක් තුළ
- 7. දේහයෙන් ප්‍රාවයවූ තරලයක්
- 8. අනෙලිඩාවන්ගේ සීලෝමික තරලය /නෙමටෝඩාවන්ගේ ව්‍යාජ සීලෝමික තරලය

9. බහිස්සැකිල්ල ආත්‍රෝපෝධාවන්ගේ කයිටින් ප්‍රෝටීන හා 9a කැල්සියම් කාබනේට් වලින් දැඩිවී ඇත
10. කැල්සියම් කාබනේට් වලින් සෑදී ඇති බහිස්සැකිලි මොලස්කාවන් /ඇන්තොසෝවාන්
11. අස්ථි තල උරගයන්ට ඇත
12. අස්ථිතල උරගයන්ට ඇත
13. අභ්‍යන්තර සැකිල්ල පෘෂ්ඨවංශීන්ගේ අස්ථික හා කාටිලේජවලින් සෑදී ඇත
14. අභ්‍යන්තර සැකිල්ල එකයිනොඩර්මාටාවන්ගේ කැල්සියම් කාබනේට් වලින් සෑදී ඇත
15. සමහර මොලස්කාවන්ගේ /සෙප්ලොපෝඩා කැල්සියම් කාබනේට් වලින් සෑදී ඇත
16. රේඩියෝලාරියාවන්ගේ බාහිර හා අභ්‍යන්තර සැකිලි ඇත
17. ස්පන්දිත අභ්‍යන්තර සැකිල්ල කැල්සියම් කාබනේට් වලින් සෑදී ඇත

c. ශාක වලන

1. බාහිර උත්තේජවලට ප්‍රතිචාර ලෙස ඇතිවේ
2. ඒවා ආවර්ති
3. සන්නමන හා
4. සාර්වසර වලන වේ
ආවර්ති වලනවල
5. ප්‍රතිචාරයේ දිශාව උත්තේජයේ දිශාව අනුව තීරණය වේ
6. මේවා වර්ධක වලනවේ
7. අප්‍රතිවර්තිය
8. ශාක කොටසක සිදුවේ
9. උදා ප්‍රභාවර්ති වලන
10. ගුරුත්වාචර්ති වලන
11. ස්පර්ශාවර්ති වලන
සන්නමන වලන
12. ප්‍රතිචාරයේ දිශාව උත්තේජයේ දිශාව මගින් තීරණය නොවේ
13. මේවා වර්ධක හෝ
14. ශුන්‍යතා වලන වේ
15. වර්ධක වලන අප්‍රතිවර්තිය
16. ශුන්‍යතා වලන ප්‍රතිවර්තිය
17. උදා වර්ධක වලන මල්පිපීම හා හැකිලීම
18. ශුන්‍යතා වලන - ස්පර්ශ සන්නමන /කම්පා සන්නමන වලන
19. නිද්‍රා සන්නමන වලන
20. මෙහිදී සම්පූර්ණ පීඩියාම වලනය වීම සාර්වසර වලන වෙයි
21. *Chlamydomonas* වැනි පීඩින්ගේ වලන /උසස් ශාකවල ජන්මාණුවල වලනය

ඕනෑම 18ක්

$$15+17+18=50 \times 3=150$$

